

Warszawa, 15 czerwca 2021 roku

BIURO RZECZNIKA PRAW PACJENTA

DEPARTAMENT DS. ZDROWIA PSYCHICZNEGO

POSTANOWIENIA ZABEZPIEZAJĄCE W SPRAWACH PRZYJĘCIA DO SZPITALA PSYCHIATRYCZNEGO

Znak sprawy: RzPP-DZP-RzSP-SI.470.77.2021

Osoba do kontaktu: Dominik Miedziak

Numer telefonu: 698 493 986

Pani

Beata Turek

Dyrektor

Departamentu Spraw Rodzinnych i Nietletnich

Ministerstwo Sprawiedliwości

ePUAP

Szanowna Pani Dyrektor,

Do pracownika Biura Rzecznika Praw Pacjenta pełniącego funkcję rzecznika praw pacjenta szpitala psychiatrycznego wpłynęło zgłoszenie personelu oddziału klinicznego psychiatrii i psychoterapii wieku rozwojowego Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu (ul. Gabrieli Zapolskiej 3, 41-218 Sosnowiec). W zgłoszeniu tym konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży Pan Ireneusz Jelonek wskazał na pojawiające się wątpliwości w zakresie wydawanych przez sądy opiekuńcze postanowień, które dotyczą wyrażenia zgody na przyjęcie do szpitala psychiatrycznego. Z analizy przedstawionej problematyki wynika, że mogą występować rozbieżności w wykładni przepisów prawa w zakresie wydawania postanowień zabezpieczających, w których to postanowieniach sąd wyraża zgodę na przyjęcie do szpitala psychiatrycznego. Przykładowo:

- 1) w jednym z postanowień zabezpieczających sąd opiekuńczy wskazał ogólnie, że dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej może decydować w zakresie profilaktyki ochrony zdrowia, leczenia i edukacji małoletniego – wątpliwości budzi, czy szeroko użyte pojęcie „leczenie” zezwala dyrektorowi każdorazowo wyrazić zgodę na leczenie małoletniego w szpitalu psychiatrycznym i czy powyższe postanowienie sądu jest równoznaczne ze zgodą sądu opiekuńczego wskazaną w art. 22 ust. 5 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego[1]; alternatywnie należałoby przyjąć, że dyrektor placówki w każdym przypadku przyjęcia do szpitala psychiatrycznego musi wystąpić do sądu opiekuńczego o zgodę, a ww. postanowienie nie pozwala na wyrażanie zgody w sposób nieograniczony i bezterminowy,
- 2) w innym postanowieniu zabezpieczającym sąd wyraził zgodę na leczenie małoletniego w szpitalu psychiatrycznym w zakresie zaplanowanego przyjęcia na dzień 1 czerwca lub – jeżeli

Rzecznik Praw Pacjenta

ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa

www.gov.pl/rpp; kancelaria@rpp.gov.pl

**ROK
BEZPIECZEŃSTWA
PACJENTA**

Rzecznik Praw Pacjenta

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800 190 590

będzie taka możliwość – wcześniej; w tym przypadku można stwierdzić, że postanowienie sądu jest bardziej precyzyjne od postanowienia wskazanego w pkt 1, ponieważ jednoznacznie wskazuje na okres hospitalizacji; tym samym po upływie ww. terminu należałoby wystąpić o ponowną zgodę na leczenie, jeżeli w tym czasie pacjent nie rozpoczął leczenia,

- 3) w ostatnim postanowieniu sąd opiekuńczy, powołując się na art. 32 ust. 1 pkt 6 ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentystry[2], wyraził zgodę na złożenie przez opiekuna prawnego wniosku o przyjęcie małoletniej do szpitala psychiatrycznego – wydaje się, że w tej sytuacji sąd powinien powołać się na art. 22 ust. 5 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego i zezwolić opiekunowi prawnemu na wyrażenie zgody w zakresie przyjęcia małoletniego do szpitala psychiatrycznego.

Pragnę zaznaczyć, że powyższe ma na celu jedynie zwrócić uwagę na rozbieżności orzecznictwa w sytuacjach podobnych. Dodatkowo chciałbym wskazać, że powyższe wątpliwości zostały omówione przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta z Przewodniczącą Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce Panią Dorotą Hildebrand-Mrowiec, w ramach prowadzonych prac nad poradnikiem zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. Pani sędzia również wskazała, że w orzecznictwo sądów nie jest w tym zakresie jednolite.

Uwzględniając powyższe i działając w ramach posiadanych kompetencji[3] zwracam się z prośbą o analizę przedstawionych powyżej zagadnień i przesłanie stanowiska w sprawie.

Podstawa prawna

[1] Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 685)

[2] Błędnie wskazana podstawa prawna oraz błędnie wskazany tytuł ustawy, prawdopodobnie Sąd miał na myśli art. 32 ust. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2021 r., poz. 790)

[3] Art. 47 ust. 1 pkt 3a i 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020 r., poz. 849)

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Rzecznika Praw Pacjenta

Grzegorz Saj

Dyrektor
Departament ds. Zdrowia Psychicznego